

Ordet, skal jeg dog gjøre nogle faa Bemærkninger til de Herrer, som have udtalt deres Utilfredshed med Landstinget, saaledes som det hidtil har været. Efter som Valgene bestandig ere faldne ud, har det forundret mig, at de ærede Herrer ere faa utilfredse med det; thi saavidt jeg har kjendt Landstinget og har kunnet opfatte det, have de Herrer politiske Meninger altid havt absolut og afgjort Majoritet for sig her i Thinget. Jeg har ogsaa været utilfreds med Landstinget, og jeg har haabet, at vi gennem den paaviste Bestemmelse i Grundlovens § 44, som man har sagt var sat ind ifølge Mistillid, skulde naae at faae en anden politisk Mening gjældende end den, der har været de Herrer politiske Mening. (Behmann: Hør!) Vi ere altsaa enige om, at Landstinget ikke har været godt, uagtet det har været de politiske Anskuelse, som deles af „den Herre“, der nu sagde „Hør“, som have været gjældende der, og naar en anden Mening blev gjort gjældende her i Landstinget, kunde det altsaa blive godt ifølge „den Herres“ Anskuelse. (Afbrydelse af Behmann.)

Formanden: Jeg maa anmode det ærede Medlem om ikke umiddelbart at henvende sig til et enkelt Medlem i Salen.

J. Andersen: Den ærede Formand maa undskyldes, men det var i Anledning af en Bemærkning fra det ærede Medlem.

Formanden: Man kan taale det fra begge Sider til en vis Grad, men de ærede Medlemmer maae selv iagttage en passende Grændse, da Formanden ellers bliver nødt til med større Strengthed at afflikke den.

J. Andersen: Jeg skal endnu blot gjøre opmærksom paa, at en æret Taler (Behmann) brugte det Udtryk, at man i det daglige Liv kan lade sig henrive ved Noget, som ikke holder Stik i Trængselens Tid. Jeg kan ikke vide, om det ærede Medlem har sigtet til et Referat, som man i sin Tid læste af en Ministers Uttringer. Saavidt jeg erindrer, var det i Efteraaret 1863, at en Minister ved en given Leilighed sagde, at Ministeriet med vel-

beraad Du havde fremkaldt den daværende Krisis, men det viste sig, at denne Krisis ikke holdt Stik; jeg veed ikke, om den ærede Taler sigtede dertil. Det nævnte Referat maa staae uimodsagt, indtil nærmere Oplysninger fremkomme. En anden æret Taler (Mabvig) nævnte Grundene, hvorfor de ærede Medlemmer stemme for Forslaget, og fremhævede disse meget stærkt. Jeg skal nu ikke fremhæve de Grunde, der ere anførte for den modsatte Mening, men naar den ærede Taler sagde, at han stemmer for dette Forslag, fordi han anseer det for ønskeligt og nødvendigt, skal jeg kun sige, at jeg stemmer imod det, fordi jeg hverken anseer det for ønskeligt eller for nødvendigt. Den samme ærede Taler spurgte: Hvor er Mængden herudensfor? Jo, der er virkelig en stor Mængde udensfor, som er af en Mening, modsat den ærede Talers, men hvilken Mængde der er den største, er det ikke godt at sige, hverken for mig eller for den ærede Taler.

Grundtvig: Jeg har hidtil, naar jeg havde Ordet, glemt at svare paa hvad der flere Gange er blevet anmærket, nemlig at jeg selv idag ved at foreslaae det gamle Landsting, tillige har foreslaaet, hvad Grundloven af 1849 indeholdt, nemlig at Landstingsvalgene kunne ved Lov gaae over til de kommunale Indretninger, Amtsråd eller Provindsråd o. s. v. I den Henseende vil jeg blot bemærke, at det har slet ikke noget at gjøre med, hvad vi her have omhandlet, fordi i saa Fald Landstinget jo ogsaa skulde, skøndt middelbart, udspringe af den almindelige Valgret. Det var jo dog, saavidt jeg har forstaaet, ved den almindelige Valgret, at disse Communalråd eller Provindsråd skulde være fremkomne, og det er altsaa noget ganske Andet end det Landsting, som nu er foreslaaet. Jeg kan jo ikke være blind for, at det har et Skin af almindelig Valgret ved den ene Side, men jeg skulde tage meget feil — og jeg og Folket maatte see meget feil — dersom det vil blive mere end et Skin, naar man bestandig forøger de Valgmænds Antal, som fremkommer ved den almindelige Valgret, med et ligestort Antal enten af de Rigeste eller høist Beskattede, og naar man dertil lægger de 12